Aan: Gemeenteraadsleden
Gemeente Krimpernerwaard
Postbus 51
2820 AB Stolwijk
griffie@krimpernerwaard

Emmen, 12 juli 2021

Onderwerp: Lokaal afsteekverbod siervuurwerk

Geacht College,

VuurwerkCheck is een stichting die de belangen van vuurwerkverkooppunten op lokaal niveau behartigd. Door een vuurwerkverkooppunt uit Bergambacht werd ik gewezen dat, in de raadvergadering van 14 juli 2021, het te volgen vuurwerkbeleid aan bod komt.

In de notitie jaarwisseling, waarin de afgelopen jaarwisseling wordt geëvalueerd, komen veel zaken naar voren die aansluiten bij ons beeld over het afsteken van siervuurwerk. In de onderliggende brief zijn een aantal feiten genoemd die de inhoud van de notitie nog verder duiden.

In Nederland geldt met uitzondering van 31 december 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur een afsteekverbod. De reacties die voortvloeien uit de enquêtes/ onderzoeken hebben dus vaak geen relatie met het afsteken van siervuurwerk gedurende de toegestane afsteektijden.

Om een lappendeken aan regelingen te voorkomen verzoek ik u aansluiting te zoeken bij het landelijke beleid ten aanzien van afsteken van siervuurwerk.
Ook wil ik u wijzen op de mogelijkheid dat een afsteekverbod op termijn gaat botsen met Europese Dienstenrichtlijn en Herschikkingsrichtlijn.

Ik verzoek u mij de mogelijkheid te bieden om het standpunt van VuurwerkCheck toe te lichten, bij voorkeur voorafgaand aan een raadvergadering waarin een mogelijk in te voeren afsteekverbod wordt besproken.

Voor- en tegenstanders

In de stemwijzer die voorafgaand aan de verkiezingen 2021 is gehouden geeft 58% van ruim 3.3 miljoen unieke respondenten aan oud en nieuw gewoon weer te willen vieren met het afsteken van legaal siervuurwerk.

Feit: Het ondervinden van overlast staat niet gelijk aan het voor een afsteekverbod zijn.

Landelijk beleid

Op 1 juli 2021 heeft de staatsecretaris aangegeven dat er dit jaar geen algeheel vuurwerkverbod komt in Nederland.

Overlast

De overlast door het afsteken van siervuurwerk op de toegestane afsteektijden van 31 december 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur bedraagt ca. de helft van de overlast die wordt ondervonden door het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane afsteektijd. Overlast wordt dus voornamelijk ondervonden door het afsteken van illegaal vuurwerk of het afsteken van legaal/ illegaal vuurwerk op illegale tijden.

Feit: Het invoeren van een afsteekverbod voegt slechts 8 extra uren per jaar toe aan het huidige verbod op afsteken van siervuurwerk.

Afgelopen jaarwisseling meldt Krimpernerwaard een schadebedrag van 27.748,00 euro. Uit uw eigen notitie blijkt dat ruim ca. 63% van de schade veroorzaakt is in de aanloop naar oud en nieuw. Een afsteekverbod voor het afsteken van siervuurwerk door consumenten zal dus geen enkele invloed hebben op de schade die optreedt buiten de toegestane afsteektijden. De schade is veroorzaakt voordat er legaal siervuurwerk verkocht mag worden. In het afgelopen jaar mocht er geen siervuurwerk worden verkocht of afgestoken, ook niet in België en Duitsland. Toch is er sprake van nagenoeg een verdubbeling van de schade.

Het afsteekverbod heeft alleen betrekking op de laatste 6 en eerste 2 uur van het jaar dus is geheel niet relevant voor het grootste deel van de gemelde schade.

De ondervonden schade zoals het vernielen van afvalbakken en straatmeubilair zal niet zijn veroorzaakt door legaal siervuurwerk (knalvuurwerk is sinds 2020 verboden in Nederland). Dit soort schade wordt veroorzaakt door illegaal (knal)vuurwerk. Wat betreft de speeltoestellen zal waarschijnlijk sprake zijn van brandstichting. Het vernielen met vuurwerk kan, gezien de benodigde kracht, niet veroorzaakt worden door legaal siervuurwerk.

Feit: Schade aan publieke eigendommen zoals daar zijn; afvalbakken, verkeersborden enz. kan **niet** worden veroorzaakt door legaal siervuurwerk.

Een lokaal afsteekverbod zal marginaal van invloed zijn op de veroorzaakte schade.

Hulpverleners

Belagen van politie en andere hulpverleners met vuurwerk. In 2020 is in Nederland een verbod ingevoerd op knalvuurwerk, vuurpijlen en singleshots. Dit zijn de artikelen waarmee gegooid werd en waarmee gericht op mens en dier werd geschoten. Let op dit is oneigenlijk gebruik van een artikel en heeft als zodanig niets te maken met het vuurwerk maar wel met de mentaliteit van de individuen die van mening zijn dat dergelijk gedrag aanvaardbaar is.
Door het verbod op 3 aanvullende artikelen (vuurpijlen, knalvuurwerk en singleshots) blijft er alleen nog siervuurwerk over dat door vorm en effect niet vanuit de hand afgestoken kan worden. Daarentegen zullen deze onverlaten grijpen naar simpel verkrijgbare en veelal zwaardere illegale, werpbare, vuurwerkartikelen. Denk aan Cobra's en Big Boys.

Feit: Een afsteekverbod heeft geen enkele invloed op de mentaliteit van de individuen die geen morele beperking hebben om vuurwerk naar mens en dier te gooien.

Slachtoffers

Het van kracht geworden landelijke verbod op eerder genoemde artikelen zal bijdragen aan het verder terugbrengen van letsel gerelateerd aan legaal siervuurwerk. De vermeende afname van het aantal slachtoffers tijdens de jaarwisseling 2020 – 2021 is vooral positief beïnvloed door de sluiting van cafés en het veelal thuis vieren van de jaarwisseling (veel mensen zijn niet buiten geweest).
Van de 385 gewonden bij de afgelopen jaarwisseling was 13% slachtoffer van Carbid en 20% door illegaal vuurwerk (waarschijnlijk is dit percentage hoger maar om verzekeringstechnische redenen wordt dat door de gewonde persoon niet vermeld). Een groot deel van de gewonden is dus niet veroorzaakt door legaal siervuurwerk.

Feit: Het letsel door siervuurwerk neemt al jaren af. Er wordt geen specificering gegeven van het letsel dus er is niet uit te sluiten dat het letsel niet is veroorzaakt door siervuurwerk of door illegaal vuurwerk.

De Vuurwerkbranche heeft op 6 juli 2021 een plan "reductie letsel door consumentenvuurwerk" gepresenteerd aan het Ministerie. In dit plan worden een aantal maatregelen geïntroduceerd waarmee het letsel door het afsteken van consumentenvuurwerk verder moet worden beperkt. Zo zijn er voorstellen gedaan over de stabiliteit van vuurwerkartikelen maar ook is voorgesteld te komen tot een verplichting om een vuurwerkbril te dragen tijdens het afsteken van en het kijken naar siervuurwerk.

Handhaving

In uw notitie is aangegeven dat het handhaven van een afsteekverbod niet haalbaar is.

Een lokaal afsteekverbod zal de vraag naar handhaving doen toenemen. De inwoners verwachten geen overlast meer bij een ingevoerd afsteekverbod. De handhavingstaak neemt alleen maar toe er worden nog een 8 extra uren aan de handhavingstaak toegevoegd op de drukste avond in het jaar.

Feit: De personele inzet tijdens de jaarwisseling zal niet afnemen maar toenemen in een poging om op te treden tegen een niet te handhaven verbod. Zoals we afgelopen jaarwisseling hebben kunnen waarnemen zal er ook bij een lokaal afsteekverbod vuurwerk worden afgestoken. De overlast neemt daardoor alleen maar toe (inwoners verwachten geen vuurwerk dus zal de overlast stijgen).

Alternatieven

Het bieden van alternatieven zal een verdere verzwaring van de taak van de handhavers met zich brengen. Ook zal dit een beperking van de handhavingscapaciteit in de rest van de gemeente tot gevolg hebben. De pakkans neemt verder af en de overlast verder toe omdat mensen niet meer verwachten dat er siervuurwerk wordt afgestoken.

Is er in de gemeente Krimpernerwaard budget voor een alternatief?

Feit: Het bieden van een alternatief in de vorm van een vuurwerkshow is beperkt haalbaar door de kosten (vanaf 50.000 euro voor een vuurwerkshow), beschikbaarheid van bereikbare locatie, en het beperkte aantal pyrotechnici dat in Nederland actief is (maximale capaciteit wordt door de branche ingeschat op 20 tot 30 shows landelijk).

Milieu

Ten aanzien van het milieu zijn er veel misverstanden over het afsteken van siervuurwerk, hieronder een aantal feiten gebaseerd op diverse onderzoeken.

Feit: De hoeveelheid CO_2 die door het afsteken van siervuurwerk wordt geproduceerd bedraagt, landelijk, 0,0018% van het door verkeersbewegingen geproduceerde CO_2. Daarbij komt deze CO_2 voor 67% voort uit hernieuwbare bronnen (dus niet milieurelevant).

Feit: Het fijnstof dat vrijkomt bij het afsteken van siervuurwerk is hygroscopisch, dit betekend dat het zich bindt aan water (vocht) en makkelijk is af te voeren. Fijnstof van verkeersbewegingen is niet hygroscopisch en zal langdurig aanwezig kunnen blijven.

Feit: Sinds de CE keuring op siervuurwerk van toepassing is worden er geen verboden zware metalen meer verwerkt in siervuurwerk.

Feit: Het gebruik van plastics in verpakking en als onderdeel van de vuurwerkartikelen wordt vanuit de branche actief teruggebracht.

Feit: Diverse importeurs van siervuurwerk compenseren vanaf dit jaar het geproduceerd CO_2, ook van transport en verkeersbewegingen van de vertegenwoordigers.

Ondernemers

Sinds het in werking treden van het Vuurwerkbesluit in 2004 is gebouwd aan een netwerk van vuurwerkverkooppunten dat controleerbaar is op zowel de opslag als de verkoop.

De opslag moet voldoen aan veel voorschriften constructief en installatietechnisch.

In het opgebouwde systeem worden zeer frequent controles doorgevoerd en kunnen artikelen, ook na levering worden geblokkeerd voor de verkoop. Op deze wijze kunnen artikelen die ook maar een kleine afwijking, bijvoorbeeld een afwijkende brandduur van een lontje, uit de verkoop worden gehouden om zo de consumenten maximaal te beschermen.

Het invoeren van een afsteekverbod zal onvermijdelijk leiden tot een afname in de omzet. De betrokken verkooppunten zullen op termijn de verkoop niet op een bedrijfseconomische wijze kunnen voortzetten.

Het wegvallen van de legale verkoop biedt openingen aan de illegale verkoop/ illegale opslag. Illegaal vuurwerk dat veel zwaarder is dan het veilige siervuurwerk wat in Nederland is toegestaan zal zorgen voor meer schade en gevaarlijke situaties bij de opslag (veelal onder het bed, op zolder of in een schuurtje midden in een woonwijk zonder alle veiligheidsvoorzieningen die de legale verkooppunten wel hebben.

Met het totaalverbod (verkopen en afsteken) tijdens de jaarwisseling 2020 -2021 is gebleken dat er toch aanzienlijke hoeveelheden vuurwerk werden afgestoken. Gezien de toename van het schadebedrag zal het afgestoken vuurwerk voornamelijk illegaal vuurwerk zijn geweest. Immers er is geen sprake geweest van verkoop van legaal siervuurwerk.

Vuurwerkzones/ afsteeklocaties

In uw notitie wordt een vuurwerkzone/ afsteeklocaties vermeld.

In de regel voeren gemeenten vuurwerkvrije zones in rond dierenweides, ziekenhuizen, verzorgingshuizen enz. Deze maatregel is makkelijk uit te leggen en zal eerder door de inwoners worden geaccepteerd.

Bij het invoeren van vuurwerkzones is er sprake van een concentratie van het afsteken van vuurwerk. Nadelen bij deze manier van reguleren is dat er een groter aantal vuurwerk afstekende mensen

aanwezig zijn op een beperkte oppervlakte. Het risico op letsel zal daarmee toenemen omdat het in acht nemen van de geadviseerde (staat op verpakking) veilige afstand door het grotere aantal aanwezige personen bemoeilijkt wordt.

Daarnaast moeten de mensen naar de aangewezen locatie met vuurwerk concentratie grotere hoeveelheden vuurwerk staan open en bloot omdat de artikelen niet een voor een naar buiten gebracht kunnen om afgestoken te worden, parkeerproblemen, rijden onder invloed van alcohol, concentratie handhavers dus onderbezetting handhavers elders.

Een dergelijk maatregel lijkt daarom niet verstandig.

Ik verzoek u het landelijk beleid aangaande het afsteken van consumentenvuurwerk te volgen.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van bovengenoemde opmerkingen, vragen hebben, kunt u contact opnemen met dhr. F.C.J.H. Köhler telefoonnummer 06-46031746.

